

BASINA VE KAMUOYUNA

8 HAZİRAN 2017

Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi olarak gelecek nesillerin sağlıklı ve doğal bir çevrede yaşama hakkına olumsuz etki edebilecek her türlü girişimin karşısında durmak adına burada bulunuyoruz.

Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile sanayinin geliştirilmesi (!) için bir takım ekleme ve değişiklikler yapılmak istenmektedir. Özellikle zeytinlikler ve mera alanları kullanımına yönelik yapılmak istenen değişiklikler Madde Gereçekçeleri ve Kanun Tasarısı maddeleri arasına sıkıştırılarak Meclis'ten geçirilmeye çalışılmaktadır.

Günümüze kadar 3573 sayılı "Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun"da birçok kez, zeytinlik sahalarını farklı amaçlarla kullanmaya yönelik değişiklik yapılmak istenmiş, kamu yararı (!) adı altında zeytinlik alanlarının yok edilmesi ve belirli bir kesimin bu alanlardan faydalanması için birçok girişimde bulunulmuştur. Ancak, kamuoyunun tepkisi ile bu değişiklikler bugüne kadar "istenilen ölçüde" gerçekleşmemiştir. Yine aynı şekilde, 17.05.2017 tarihinde TBMM Başkanlığı'na iletilen kanun tasarısı ile bu kıyım bir kez daha denenmek istenmiştir.

Tasarıda, 3573 sayılı Kanununun 1'inci maddesinden sonra gelmek üzere Madde 1/A'da "zeytinlik saha" tanımı, "*bir dekar alanda en az onbeş kültür çeşidi veya yabancı zeytin bitkisinin bulunduğu alan*" olarak değiştirilmek istenmektedir. Bir dekar alanda onbeş kültür çeşidinden daha az zeytin ağacı barındıran ve şimdiye kadar zeytinlik olarak kullanılan alanların bundan sonraki süreçte takip edilmesi gerekmektedir.

Tasarıda dikkat çeken diğer bir madde ise Tasarı 4. Maddesi/Kanun 20. Maddesi'dir. Zeytinlik sahası tanımına uyan alanlar içinde ve bu alanlara 3 km mesafede, zeytinliklere zarar verecek tesisler yapılamaz ve işletilemez. Fakat, bu hükmü geçersiz kılmak adına ilgili kurumlarca kamu yararı (!) kararı alınmış yatırımlar için zeytinlik sahaları yok edilme noktasına getirilmiştir. Kamu yararı kararı alınan yatırımlara Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından izin verilecektir. Hatta Bakanlık bu yetkisini gerektiğinde Valiliklere devredebilecektir. Her ilde Valinin başkanlığında ilgili Bakanlık temsilcilerinden oluşacak dokuz kişilik Zeytinlik Sahaları Koruma Kurulu tarafından, kamu yararı alınmış yatırımların hayata geçirilmesine izin verilebilecektir. Bahsi geçen kurul nitelikleri tartışmaya açıktır.

Ormanlar, makilik alanlar, meralar, zeytinlikler bu tip kanunlar ile daha fazla sanayi alanı veya maden ocakları açmak için yok edilmektedir. Düşük teknoloji sanayi kuruluşları için zeytinlikleri yok etmek uzun vadede kamu yararından ziyade kamu zararı oluşturmaktadır.

Dünya zeytin üretiminin yaklaşık % 97'si Akdeniz ülkelerinde gerçekleştirilmektedir. Bu ülkelerden Avrupa Birliği'nde olanlardan çoğu, zeytincilikle ilgili yetiştiricilik, mekanizasyon ve işleme teknolojileri, markalaşma problemlerini bitirmişken Türkiye tam aksi istikamette yol almaktadır.

Zeytin ağacının faydaları bilinmekte iken, zeytinliklerin ekosistem üzerindeki olumlu etkileri bilinmekte iken, böyle bir kanun tasarısının çıkarılması geleceğe atılmış büyük bir çelmedir.

Zeytinliklerin yok edilmesi ile karbondioksit salımına ilişkin doğal denge de bozulmaktadır. Karbondioksiti yüksek miktarlarda tutma özelliğine sahip zeytin ağaçları yok edilerek yerine karbondioksit salımı yapan düşük teknoloji sanayi yatırımlarının kurulmak istenmesi, Uluslararası İklim Anlaşmalarına da ters düşmektedir.

Sera gazları salımını azaltmaya yönelik önlemleri içeren uluslararası bir anlaşma olan Paris İklim Değişikliği Anlaşması'na imza atan ülkeler arasında Türkiye de yer almaktadır. Türkiye bu imza ile sera gazı emisyonlarını 2030'a kadar yüzde 21'e kadar azaltma taahhüdünde bulunmuştur. Böyle bir ciddi taahhüt varken bahsi geçen kanun tasarısı ile verilen sözün tutulmayacağı da anlaşılmaktadır.

Son olarak; Anayasanın 56.maddesi gereğince,

Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir. Devlet; herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak, insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

Kanun koyuculara bu maddeyi hatırlatmak ister, kamuoyunun bilgilerine saygılarımızla arz ederiz.

